

Gudstjeneste i Skævinge Kirke

den 12. juni 2016

Kirkedag: 3.s.e.Trin/B

Tekst: Es 65,1-2; Ef2,17-22; Luk 15,11-32

Salmer:

SK: 725 * 447 * 449 * 389,1+5 * 167 * 492,6 * 375

Det er ikke altid hårdt, når børnene flytter hjemmefra. Nogle gange kan man endda også høre forældre tale om det med lettelse. Selvfølgelig – og i nogle tilfælde også heldigvis – så bliver livet jo noget andet for forældrene, der bliver tilbage i hjemmet. Men for nogle kræver det jo også en vis tilvænnning. Men jeg tror, at der er en meget afgørende faktor i forhold til, hvordan det opleves, at børnene flytter hjemmefra, nemlig det, som børnene flytter ud til. Må faderen stå og se på, at hans søde, lille datter flytter ud til et kvaj af en svigersøn, så er det nok sværere, end hvis svigersønnen er den pragtfulde redningsmand, der kommer og fjerner datteren fra barndomshjemmet. For nogle er det også en væsentlig faktor, om børnene flytter ind i nabohuset eller til den anden side af jorden. Jeg tror, at det at sende børnene hjemmefra, hvordan det opleves, meget også afhænger af, hvad de sendes ud til, hvor de tager hen; men også måden de tager hjemmefra på. Bliver de smidt ud; er det en befrielse og lettelse, at de rejser; affinder man sig bare med, at det er livets gang, eller sender man dem gerne afsted til det, der nu skal være deres liv. Et liv, vi som forældre ikke længere har den store indflydelse på. Et liv, hvor de gerne skulle være rustet til af os, at stå på egne ben og både klare lykke og ulykke, medgang og modgang.

Jeg vil gerne, at vi i dag prøver at standse ved det i Jesu lignelse, at sønnen flytter hjemmefra. Den situation, som

faderen i lignelsen sættes i, er jo velkendt. Og så måske alligevel ikke for de fleste af os.

Måden sønnen kommer hjemmefra på, er forhåbentlig ikke den måde, hvorpå de fleste unge flytter hjemmefra. Han beder om at få arven udbetalt. Det vil hos os svare til, at den unge fortæller sine forældre, at alt, hvad den unge har fået i sit barndomshjem, kan forældrene godt putte skråt op, for den unge kan ikke bruge det til noget. Forældrenes meninger og holdninger, deres moral og etik, deres tro og livsfilosofi, alt hvad forældrene står for og har givet videre til børnene, vil de overhovedet ikke have noget at gøre med mere. Nu tager de nogle få ting af deres egendele, og resten kan forældrene godt smide ud, for den unge skal i hvert tilfælde ikke have det med. Og på vej ud bliver den sidste besked for øvrigt, at forældrene ikke skal prøve at ringe, for deres opkald bliver ikke besvaret – og der er ikke blevet efterladt nogen adresse for den unges nye liv. Der bliver ikke sagt farvel, der bliver ikke krammet, der bliver ikke sagt 'vi ses'. Ikke noget med at hjælpe med at flytte eller noget.

Dette er ikke kun fantasi. Der er børn/unge, der kommer hjemmefra på denne måde i dag. Der er forældre og børn, der skilles fra hinanden på denne måde.

Det væsentlige her er ikke, hvem der evt. har skyld i forholdets udvikling til dette. Det væsentlige her er heller ikke, hvad der er sket dem imellem. Det væsentlige er i denne sammenhæng, at det sker.

Derefter har vi ofte en ung, der prøver at komme så langt væk hjemmefra som muligt. Der findes sådanne familier, der lever i to helt adskilte verdensdele og to fuldstændige forskellige liv – med 10 km. afstand. Men der er ingen forbindelse.

Det er således, at far og søn adskilles i Jesu lignelse, hvor det ikke lader til, at volde den unge søn de store problemer. Han nyder livet – indtil der ikke er mere at nyde af. Han nyder, at kunne leve som han vil, uden faderens øjne i nakken. Men det bliver ikke ved med at være en nydelse, det nye liv. Så får han kvaler, og tænker på sin far og barndomshjemmet. Vi ved faktisk ikke, om han tænker på faderens kærlighed eller kun på hans velstand og omsorg. Det er i dag ikke det mest interessante, hvordan det går sønnen.

Derfor vil jeg godt, at vi nu bliver hjemme hos faderen. Og for ham er det selvfølgelig det mest interessante, hvordan det går hans søn i det fremmede. Hvad tænker en sådan far – og vi skal jo altså lige huske på, på hvilken måde sønnen forlod huset.

Hvad tænker en sådan far? Er han ligeglad – sønnen smækkede jo med døren? Er han glad for, hvad han hører – eller ikke hører om sit barn? Er han bekymret? Ja, vi hører jo ikke noget om det i fortællingen, så enhver kan jo gøre sig sine egne tanker – men husk på, hvordan sønnen forlod hjemmet og faderen.

Der er en anden ting om faderen, vi hører om, som er langt vigtigere, og som måske kan give os et fingerpeg om, hvordan han har haft det. Det er den del af fortællingen, hvor vi hører om, at sønnen nærmer sig hjemmet, nu da han har fundet ud af, at han vil gå til sin far – som jo ikke er død, selv om han for sønnen var betragtet som død.

Jesus fortæller i lignelsen, at da faderen ser sønnen, løber han ham i møde. Det er så uhyre vigtig en del af denne fortælling, om ikke det vigtigste. Det er i hvert tilfælde det vigtigste for mig. Faderen løber sønnen i møde.

Men, vi gør lige en afstikker. Forleden aften blev der i en af nyhedsudsendelserne gjort et stort nummer ud af, at Hillery Clinton ikke kun skulle vinde stemmer for at blive nomineret til præsidentkandidat i USA; i en given stat skulle hun også overvinde de dårlige vibrationer, som navnet Clinton gav vælgerne, grundet hendes åbenbart helt anderledes svoger, der – efter TV's oplysninger, så ikke ligefrem pyntede på renommeet af Clinton-navnet. Der var åbenbart en del kriminelle forhold omkring ham. Det var man nu lidt nervøse for i Hillerys valg-lejr.

Jeg ved ikke med amerikanerne; men rigtig mange af os kan da godt sige os selv, at det jo altså ikke er hendes ansvar. Det har jo ikke noget med hende at gøre som præsidentkandidat. Og alligevel er nogle af os måske ikke så meget anderledes end amerikanerne frygtes at være. Vi har jo også haft politikere eller andre topfigurer i vort samfund, som har knækket halsen eller fået ridser i lakken, fordi familiemedlemmer har haft en lemfældig omgang med loven. Rationelt, har det ikke noget med sagen at gøre, og alligevel får det noget med sagen at gøre. Hos os er det ikke helt så udtalt, og vi vender os kraftigt imod det, når vi møder det i andre kulturer, også her i landet. Når vi møder dét i andre kulturer, som handler om slægtens ære, om familiens omdømme. Det må vi tage afstand fra. At en ung skal straffes fordi den unge ved sin levevis har kastet skam over slægten, det vender vi os imod. Dog ikke mere end, at vi har en lov, der tillader at hele familien bliver smidt ud af lejligheden, hvis en af de unge i familien bliver kriminelle. Men det er jo nok noget helt andet. Men det er hele dette tankegods, vi skal have frem på lystavlen, når vi ser i lignelsen og ser faderen løbe sin søn i møde.

Sønnen, der kommer hjem i laser og pjalter. Formøblet hele formuen, kastet skam over sig selv – og sin far, og sin slægt, og

sin landsby. Byen har fået et plettet ry. Nåh, den by, det er jo der, han kom fra, ham svinet, der lå ude i svinestien. Det er fuldstændig irrationelt; men det er sådan det var. Det er sådan, det er. Odense roser sig af og skilter med, at her var H.C. Andersen fra. Tror I der er nogen skilte i Norge, der reklamerer med, hvilket by Anders Beivik er fra?

Alt dette er gældende for det, sønnen er på vej hjem til. Denne skammens søn. Og hvad faderen godt vidste var, at alle de andre i landsbyen, som så sønnen komme, havde fuld ret til at gribe ham, slæbe ham ind til byens torv, rive pjalterne af ham og stene ham til døde. Så alvorligt var det, det han havde gjort mod dem alle sammen. Det ved faderen godt, og derfor løber han. Løber for at nå sønnen før de andre i landsbyen. Løber for at redde ham fra deres retfærdige klør.

Da Jesus fortæller den her lignelse, er der gået et sus igennem forsamlingen ved dens videre forløb. Nogle har tænkt, at Jesus må være gal oven i hovedet. Han tilsidesætter retfærdigheden. Andre har måske set mere end blot fortællingen, og er blevet opfyldt af glæde. Men virkningsløst har det ikke været på forsamlingen, at Jesus så fortæller, at faderen gav ham alle sine værdighedstegn. Nye klæder, ring på fingeren, sko på fødderne, holder fest med den nyslagtede fedekalv på menuen og byder ind til velkomstfest for sin søn. Faderen viser, før naboerne kan vise deres vrede og forargelse, så viser han sin nåde. Han viser, at han tager sønnen til nåde, og at den nåde står over deres retfærdigheds dom.

Sådan er Gud! Det har forsamlingen også forstået. Nogle til glæde og jubel, andre til forargelse. Når det handler om de andre, så vil vi allerhelst, at vi kan regne med, at retfærdighed sker fyldest, også hos Gud. Hvor er vi henne, hvis Gud viser nåde med sådan et udskud af et menneske, som denne søn?

Hvad er så retfærdighed? Hvor er vi henne, hvis Gud ikke viser nåde mod sådan et menneske? Så er det menneske fortabt og fordømt.

Når mennesker, når vi, vender os mod Gud, så er Gud allerede på vej imod os, for at nå os først med sin nåde. Og den overtrumfer vores selvretfærdighed. Den selvretfærdige vil forarges over dette billede af Gud, og kommer aldrig ud af sin svinesti, men må forblive dér, leve som svin og æde som svin og dø som svin. Men enhver, der erkender, at det er nødvendigt, at jeg går til min himmelske far, vil se Gud allerede komme os løbende i møde i nåde. For Gud er vi ikke det hjemvendte og fortabte skammens barn; vi er det levende barn, der får alle værdighedstegn og hele himlens herlighed.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen